

Havia de dimitir en Pere Navarro?

—No necessàriament. Després de les eleccions europees va començar una ronda de converses amb dirigents de partits i responsables de federacions. En acabar, va decidir que, pels canvis que calia fer i els reptes d'aquesta nova etapa, era millor que ell renunciés. Però això no era obligat. Va ser una decisió seva.

—**Però s'havia produït una davallada de vots...**

—Sí, però voldria ser molt clar: el PSC treu el mateix percentatge que el Partit Socialista francès i allà ni ha plegat el primer secretari ni el primer ministre ni el president de la República.

—**Són al Govern.**

—Sí, són al Govern i han tret exactament el mateix percentatge que el PSC a les europees.

—**Miquel Iceta és un candidat de renovació?**

—No, no. Sóc dirigent del partit des de fa molt temps. Militant des de la Unitat Socialista fins aquí. Però crec que, per al moment polític que viurem, el curs 2014-2015 —que comença amb el nostre congrés, continua amb el del PSOE, segueix amb el període que va de l'11 de setembre a la no-consulta, la preparació de les municipals, les primàries i el proper congrés del partit—, puc ser la persona adequada per dirigir el PSC.

—**Només per a aquesta etapa?**

—Ens hem d'acostumar que les coses es trien així. Quan comença un congrés del PSC, el primer és que la direcció sortint del PSC és votada, baixa de l'estrada i queda l'estrada buida. Jo em concentro en aquesta etapa. Quan acabi, ja decidirem tots què cal fer. Si he fet aquesta decisió ara és pensant en aquesta etapa.

—**En Pere Navarro ha deixat la primera secretaria després que s'hagi produït una nova pèrdua de vots. La raó d'aquesta davallada del PSC és el seu posicionament sobre el dret a decidir?**

—Crec que hi ha moltes raons. Algú ha dit que el PSC estava patint una tempesta perfecta. És veritat que sobre el PSC estan incidint diversos factors que suposen una circumstància molt adversa. Hi ha la crisi de l'esquerra europea; la crisi de l'esquerra espanyola, des del

“Han triat la pitjor pregunta per a una consulta”

Miquel Iceta (Barcelona, 1960) serà un dels candidats a primer secretari del PSC. Analitza les causes de la pèrdua de vots del partit.



JORDI PLAY

canvi de política de Rodríguez Zapatero de maig del 2010; les dificultats per fer front a la crisi econòmica i fer-ho des dels valors i plantejaments propis de l'esquerra; el desgast del PSC, que havia acumulat moltes responsabilitats de govern a tot tipus d'institucions; el mateix procés sobiranista que, efectivament, causa una polarització de la qual el PSC es ressent —i al qual produeix esquerdes. Hi ha diverses coses que actuen sobre la nostra situació i que, d'alguna manera, ens posen en el període més feble o fràgil de la nostra història.

—**Ara arribarà aquesta etapa de tardor, entre l'11 de setembre i la no-consulta que dieu...**

—No és que jo digui que no hi haurà consulta. Ara sembla que aprovarem la llei de consultes i després es farà la consulta. Jo veig uns quants escenaris possibles. Aprovem la llei de consultes —el PSC l'aprovarà perquè vam quedar tots els partits que ho fariem passar

pel Consell de Garanties Estatutàries perquè no hi hagi problema i després l'aprovaríem. Si després es fa la convocatòria que està prevista, la pregunta que es va pactar, estic convençut que el Tribunal Constitucional la suspendrà. Llavors, amb aquest panorama, com es pot fer una consulta? Número 1: si els dos Governos es posen d'acord. No ho veig probable. Possibilitat número 2: que el Govern d'Espanya s'inhibeixi i no faci el recurs. No ho veig probable. Número 3: que el president Mas, per molt que la consulta s'hagi suspès, l'organitzi igualment. Jo, això, no ho veig probable. Número 4: que, feta la convocatòria i suspesa pel TC, sigui la societat civil la que organitzi la consulta. Jo crec que això no tindria la validesa i la legitimitat d'una consulta oficial. Número 5: el president Mas diu que, per consultar els catalans, s'ha d'anar a les eleccions. En aquest escenari no veig la consulta per enlloc. Si es canvia l'estratègia, potser; però tal com ho veig, crec que no es farà. Estarem abocats, en tot cas, a fer eleccions.

—**El més probable és la convocatòria d'eleccions?**

—El que dic és que aprovem una llei que es diu llei de consultes no referendàries i després fem una pregunta pròpia d'un referèndum. Dos i dos, quatre. Tret que el president Mas no acabi fent una altra pregunta.

—**Teniu una altra opció de pregunta per una consulta?**

—Hi ha la possibilitat, que crec que seria lògica, de demanar si la gent vol que el Govern de Catalunya faci un determinat tipus de negociació. Llavors el resultat de la consulta és el que dona força al Govern per anar a negociar. Hi ha moltes possibilitats.

Però aquí se n'ha triat una, que és la pitjor de totes.

—Per què?

—Perquè no porta a una consulta, porta a una altra cosa.

—**L'Estat actua com cal amb la seva aparent apatia?**

—Pots dir apatia i, fins i tot, hostilitat. L'Estat no es vol moure. Hem de veure com el fem moure. Sobre la base del que hem fet fins ara, ja es veu que no es mou, més aviat s'enroca més. Crec que hi ha hagut diversos errors de plantejament. Primer, fixar que la consulta havia de ser el 2014 –quan jo crec que el més intel·ligent hauria estat dir que es faria durant la legislatura, en la finestra que s'obre entre les generals i les properes eleccions al Parlament. Jo hauria fet això si hagués estat el president Mas. Això va ser un error. Següent error: una declaració de sobirania, sobre la qual el TC ja ha dit el que ha dit. Tercer error: fixar data i pregunta de manera unilateral. I, a sobre, una pregunta per un referèndum que s'ha de convocar mitjançant una llei de consultes. Tot això no porta a la consulta. És veritat que algú podria demanar si hi ha cap recepta màgica per convocar-la i jo dic que no. Jo dic que, per aquest camí, no, i que, probablement, el que necessitem és enfortir la nostra posició per negociar. Segurament faria una consulta que fes un mandat al Govern per negociar.

—**Per tant, Miquel Iceta defensa que el posicionament del PSC sobre el dret a decidir sigui una consulta acordada i legal.**

—Sí, és que si no és legal i acordada no es farà. A nosaltres el que ens agrada és dir la veritat. Si no és legal i acordada, no es farà. O no tindrà validesa. Nosaltres estem compromesos amb la consulta i per això votarem la llei de consultes. Però ja advertim que, depèn de quines coses es vulguin fer amb aquesta llei, no anirem enlloc. En les coses amb què s'ha volgut comptar amb nosaltres, hi som. D'altres, directament no les compartim perquè pensem que són errònies.

—**També és cert que sempre diu que defenseu la consulta però també que esteu en contra de la independència...**

—Clar. És que no en som, d'independentistes. No és obligatori.



JORDI PLAY

—**És clar. Però enteneu que, en un marc sociològic on una majoria prefereix aquesta via, no se us cregui quan defenseu que esteu a favor del dret a decidir?**

—Per això votarem a favor de la llei de consultes. Llavors suposo que ens creuran. Ara! No qualsevol consulta és possible amb aquesta llei. Nosaltres no volem enganyar ningú. Si després el Govern no sap utilitzar la llei, no és culpa nostra. És exclusivament culpa del Govern de Catalunya.

—**Com, efectivament, esteu en contra de la independència, no seria més adient que anéssiu fent campanya...**

—No, no és que estiguem en contra de la independència. Nosaltres estem a favor del federalisme, que és un altre projecte. Creiem que a Catalunya li convé revisar el seu pacte amb la resta d'Espanya i que aquest pacte pot prendre diverses formes, però la que nosaltres veiem millor és la reforma constitucional. Creiem que això és el que més serveix als interessos de Catalunya. Però respectem els que pensen altres coses. El nostre és aquest.

—**Sempre heu defensat el federalisme. Creieu que els catalans ho perceben com una alternativa real? No podria ser una de les causes de la pèrdua de vots?**

—Nosaltres hem renunciat que ens estimi tothom. El que diem és que pensem que això és el millor. Uns altres creuen en una altra cosa i la veuen

més factible. N'hi ha que pensen que la independència és més factible que el federalisme. Crec que això ho veurem en el temps, si és així o no. Ara, nosaltres insistim que qualsevol cosa, fins i tot la independència, necessita un acord. No creiem que a l'Europa del segle XXI pugui haver-hi un procés de secessió unilateral i sense cap mena de pacte amb l'Estat del qual es formava part abans. Tant una cosa com l'altra necessiten un acord polític. Si no, no veurem ni una cosa ni l'altra.

—**Alguns sostenen que la Unió Europea acabarà defensant el dret a decidir dels catalans.**

—Les veus que arriben d'Europa no van en aquest sentit sinó en el contrari. Normal, d'altra banda. Ara han de dir que això és un problema seu. Vostès s'han d'arreglar i després ja reconeixem el que hagin acordat. No m'imagino una ingerència europea en això, llevat que hi hagi una causa de força major –i no crec que sigui el que passi en els propers anys.

—**Dèieu que les altres causes que provoquen la davallada de vots són la crisi de la socialdemocràcia europea...**

—La crisi de la socialdemocràcia europea l'estan patint tots els partits, amb molt poques excepcions –potser només la italiana. És la mateixa crisi que té el PSOE. I és veritat que aquí s'afegeix el creixement de la indignació ciutadana, que va coincidir amb el final de la nos-

tra participació en el Govern i l'inici de la crisi. No vam saber combatre la crisi eficaçment amb els valors que la gent pensa que l'esquerra ha de defensar.

—**Però el PSC perd vots a les eleccions al Parlament de Catalunya des del primer tripartit i no ha sabut rectificat. No obstant, en aquest temps Zapatero va guanyar dues eleccions i els socialistes francesos unes altres. La davallada comença abans.**

—Sí, perdem vots des del 1999.

—**La primera vegada que presenteu Pasqual Maragall de candidat assolí un màxim i, després, sempre heu anat perdent.**

—Sí, quan més en treu és la primera vegada, que no aconseguí governar. Entre aquella primera i la segona vegada que es presenta Maragall hi ha una pèrdua bastant important. De 200.000 vots o més. Des de llavors és continuada. I no hi havia procés sobiranista. El desgast del nostre projecte ve de lluny. I, per ara, no li hem sabut donar la volta. I, probablement, el procés sobiranista no ha fet més que agreujar-ho.

—**Quines són les causes d'origen?**

—El desgast del govern, la crisi de la socialdemocràcia mateixa i l'evidència que, per ara, la socialdemocràcia no té una alternativa socio-econòmica que aparegui com a viable, com a factible perquè la gent hi confiï. Això, per desgràcia, és un fenomen comú a molts països. Ens hi hem de dedicar a fons. Ara estem veient uns fenòmens, que poden ser conjunturals o no, que ataquen el mal funcionament de les institucions i el mal funcionament de l'economia i que hi ha sectors de nova esquerra perquè l'esquerra tradicional no sabem respondre. Acaba de sortir una enquesta que revela que aquest fenomen, a Catalunya, és molt important. Hi havia gent al PSC amb por que no ens avancés Iniciativa i el problema és que ens avancin altres, perquè hi ha el sorgiment d'altres forces polítiques que recullen millor el malestar o la indignació social causada, sobretot per la crisi, però no només.

—**Quin és el programa del Miquel Iceta per respondre a això?**

—El que vull és fer les coses que toquen ara. M'ho plantejo com un calendari. Primer necessito avals; després necessito vots; després hauré de formar una direcció del partit que sigui integradora —que intenti relligar el màxim nombre de

sensibilitats— i que sigui eficaç; en paral·lel hem de seguir el procés del PSOE, perquè no és posin en qüestió els acords de Granada, sinó que més aviat es reforcin; llavors haurem d'afrontar el període entre la Diada i el 9-N; haurem de preparar les municipals; unes primàries per triar candidat o candidata a la presidència de la Generalitat i el proper congrés. El proper congrés em proposo preparar-lo des de ja perquè, si ha de ser un congrés de revisió profunda d'aspectes ideològics, programàtics i de connexió amb la societat, no el podem fer com un congrés com els altres —intentant associar la preparació del congrés a sectors que s'han anat distanciant o deixant el PSC, perquè realment sigui una discussió oberta a tots els socialistes.

—**Els canvis no es produiran, doncs, ara al juliol?**

—No, perquè aquest és un congrés per elegir una nova executiva, però els canvis al PSC els impulsarà qui surti líder de les primàries i el certificarà un congrés en el qual es faci una revisió molt a fons del nostre projecte.

—**Té raó Montserrat Tura en dir que aquest congrés de juliol no serà un Congrés com cal?**

—Home, és un Congrés per canviar la direcció. Però per canviar la línia política s'ha de fer un congrés ordinari, que s'ha de convocar com a mínim amb quatre mesos d'anticipació, amb una ponència marc, etc. Aquest no és el congrés d'ara.

—**El PSC té por del que pugui passar a les eleccions municipals?**

—Per a nosaltres les municipals sempre han estat molt importants perquè és on hem tingut sempre uns millors resultats, perquè ocupem responsabilitats de govern, perquè, d'alguna manera, és l'esglaó que ens relliga més a la societat... Són estratègicament molt importants. Des d'aquest punt de vista preparar-les és important i, a més, és la manera d'acostar-nos a gent que ara ens veu de lluny, tant des del punt de vista dels electors com de la constitució de candidatures.

Alex Milian

